

ΤΟΥ ΠΑΣΧΑΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

Το φάρμακο «διασώζει» τη δημόσια υγεία

Ο Πασχάλης Αποστολίδης είναι πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ).

Ε

ΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ εθνικής ανόρθωσης δεν μπορεί παρά να περιέχει στο κέντρο του τη διάσωση της δημόσιας υγείας. Και ασφαλώς, η αποκατάσταση ευρωπαϊκών όρων στην παροχή του αγαθού της υγείας δεν μπορεί παρά να περνά απαραίτητα μέσα από μια νέα, ορθολογική πολιτική για το φάρμακο. Καταρχάς οφείλουμε να καταστήσουμε σαφές ότι η φαρμακοβιομηχανία είναι ενιαία και το φάρμακο δεν έχει «εθνικό χρώμα». Καμία σύγχρονη χώρα δεν θα στερηθεί νέα και καινοτόμα φάρμακα επειδή αυτά μπορεί να εφευρέθηκαν και να κατασκευάζονται σε τρίτες χώρες. Τα σύνορα στο φάρμακο βλάπτουν την παγκόσμια – και την εθνική – υγεία και ουσιαστικά έχουν αρθεί σε ολόκληρο το σύγχρονο κόσμο. Ακριβώς γι' αυτόν το λόγο, για την πλήρη πρόσβαση στις ανακαλύψεις της επιστήμης, η συνέργεια τοπικών και πολυεθνικών εταιρειών σε κάθε σύγχρονη χώρα και ασφαλώς και στην Ελλάδα, αποδίδει το μέτρο της εγγύτητας και της αποτελεσματικότητας στην προαγωγή της δημόσιας υγείας.

Δεν πρέπει επίσης να υποτιμά κανείς την ανάπτυξη επενδυτικής και παραγωγικής δράσης πολλών πολυεθνικών εταιρειών στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται. Αρκεί να θυμίσουμε ότι η πολυεθνική Boehringer Ingelheim, μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες φαρμάκου στην Ελλάδα, κάνει εξαγωγές ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ. Πάνω απ' όλα, η συνέργεια του τοπικού με τον διεθνή επιχειρηματικό παράγοντα διαμορφώνει ιδανικές συνθήκες για τη «μετάγχιση» της νέας επιστημονικής γνώσης που αποτελεί εφαλτήριο για την ανάπτυξη του τοπικού επιστημονικού δυναμικού και την υποστήριξη των πιο δυναμικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Η φαρμακοβιομηχανία στην Ελλάδα είναι ενιαία καθώς περιέχει τοπικά και διεθνή δυναμικά στοιχεία τα οποία μέσα από την ταυτόχρονη και συγχρονισμένη δράση τους στον ελληνικό χώρο παράγουν ανεκτίμητη προστιθέμενη αξία τόσο στο πεδίο της υγείας όσο και στον χώρο του επιχειρείν.

Το πρώτο βήμα

Εκκινώντας από αυτή την κυρίαρχη προϋπόθεση θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι το πρώτο βήμα για την ανόρθωση του συστήματος υγείας είναι ο απεγκλωβισμός του προϋπολογισμού του φαρμάκου από τα ασφυκτικά πλαίσια του 1% του ΑΕΠ. Θα πρέπει να εξεταστεί άμεσα η αποτελεσματικότητα αυτού του μέτρου, όπου ασφαλώς θα

«Πιστεύουμε ότι μια νέα πολιτική για την υγεία και το φάρμακο εκκινεί από τη "διόρθωση" του προϋπολογισμού», τονίζει ο κ. Αποστολίδης.

αποδειχθεί ότι οδήγησε σε αδιέξοδα και –μεταξύ άλλων– στην εκτίναξη της νοσοκομειακής δαπάνης. Η μεγαλύτερη δυσχέρεια της πρόσβασης στο φάρμακο λόγω της συρρίκνωσης της δαπάνης προκάλεσε συρροή στα νοσοκομεία, κάτι που όχι μόνο δοκίμασε τις αντοχές ενός συστήματος υγείας που έχει ήδη υποστεί μεγάλες περικοπές και μειώσεις ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, αλλά εκτόξευσε και το συνολικό κόστος αφού το φαρμακευτικό κόστος για την αντιμετώπιση πολλών ασθενειών είναι υπολλαπλάσιο του κόστους νοσηλείας. Ο ΣΦΕΕ διεκδικεί μια νέα πολιτική για την υγεία και το φάρμακο. Πιστεύουμε ότι μια νέα πολιτική για την υγεία και το φάρμακο εκκινεί από τη «διόρθωση» του προϋπολογισμού. Ένας ρεαλιστικός και βιώσιμος προϋπολογισμός για τον ΕΟΠΥΥ βρίσκεται κατ'ελάχιστο στα 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ μετά την αφαίρεση της δαπάνης των εμβολίων (καθώς αφορούν προληπτική αγωγή), του ΦΠΑ (6%), και των κρατίσεων-ΕΚΑΣ, ώστε να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού. Ακόμη όμως και μ' αυτή την παρέμβαση, η οποία θα αυξήσει την κατά κεφαλήν δαπάνη στη χώρα μας από τα 178€ στα περίπου 200€, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι πάλι θα απέχουμε πολύ ακόμη από τον μέσο όρο της ΕΕ που αντιστοιχεί σε 320€. Επιπλέον, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη και τις ανάγκες του μεγάλου αριθμού των ανασφάλιστων πολιτών που υπερβαίνουν τα 2,5 εκατομμύρια στη χώρα μας. Παράλληλα, η νοσοκομειακή δαπάνη θα πρέπει να είναι μοιρασμένη ισομερώς με βάση το πρότυπο που ισχύει και στα υπόλοιπα κράτη της ΕΕ – δηλαδή η αναλογία φαρμάκων και άλλων προμηθειών των νοσοκομείων να είναι 50-50 και όχι 30-70 όπως γίνεται τώρα και φυσικά να ανέλθει σε ένα βιώσιμο επίπεδο, το οποίο υπολογί-

ζεται στα 750 εκατομμύρια ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, τα νοσοκομειακά φάρμακα θα πρέπει να αντιπροσωπεύουν το 40% του νοσοκομειακού προϋπολογισμού για το 2015 και το 50% από το 2016 (εξαιρουμένης της μισθοδοσίας). Τέλος, διεκδικούμε την άρση των αντιναπτυξιακών μέτρων που έχουν ληφθεί τα τελευταία χρόνια. Πρέπει άμεσα να θεσπιστεί ένα ανώτατο όριο στο clawback* χωρίς περαιτέρω αύξηση των rebates, προκειμένου οι εταιρείες να κατορθώσουν να αντεπεξέλθουν. Το clawback δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 3% του ετήσιου στόχου για το 2015 και σταδιακά ευελπιστούμε ότι με την θέσπιση και υιοθέτηση των απαραίτητων δομικών μεταρρυθμίσεων θα περάσουμε σε μια εποχή όπου η ύπαρξη αντίστοιχων οριζόντιων και άδικων μέτρων, όπως το clawback δεν θα έχουν καμία εφαρμογή και θα καταργηθούν.

Δυσανάλογη αύξηση

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι το φάρμακο αντιπροσωπεύει μόνο το 15% των συνολικών δαπανών – όταν τα υπόλοιπα κέντρα κόστους καταλαμβάνουν το 85% του συνολικού προϋπολογισμού για την υγεία. Πρόκειται όμως για ένα «ενεργό 15%» με την έννοια ότι η μείωσή του προκαλεί δυσανάλογη αύξηση στα καθαρά ποσά που αντιπροσωπεύονται από το υπόλοιπο 85% - διότι, όπως προαναφέρθηκε, εάν ένας ασθενής δεν «πρόλαβει» με φάρμακα την εξέλιξη μιας ασθένειας τότε είναι σαφές ότι θα πρέπει να νοσηλευτεί επειγόντως και υπό δυσμενείς όρους, κάτι το οποίο θα αυξήσει σημαντικά και τη δαπάνη για το σύστημα αν λάβουμε υπόψη τα κόστη που θα προκύψουν για παρεμβατικές επεμβάσεις, την αντιμετώπιση επιπλοκών από την εξέλιξη της νόσου και το χρόνο νοσηλείας. Ενώ, αντιθέτως, όταν η φαρμακευτική δαπάνη βρίσκεται σε ικανοποιητικό ύψος, τότε συμπιέζεται σε λογικά επίπεδα η νοσοκομειακή δαπάνη αφού μέσω του φαρμάκου ενισχύεται η αποτελεσματικότητα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Και, τέλος, γίνεται σαφές και κατανοητό ότι οι πόροι εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ που απαιτούνται για τη διατήρηση της φαρμακευτικής δαπάνης στο βέλτιστο αυτό επίπεδο, ασφαλώς μπορούν να εξασφαλιστούν μέσα από τον εξορθολογισμό των δαπανών και τον περιορισμό της σπατάλης στο υπόλοιπο 85% του προϋπολογισμού υγείας. Με αυτό τον τρόπο, με απλές και λογικές «διορθωτικές» αποφάσεις, η Ελλάδα, παρά την κρίση θα κατορθώσει να διατηρήσει μία περίοπτη θέση στην Ευρώπη και στο πεδίο της υγείας. Και αυτό είναι ίσως η σημαντικότερη προϋπόθεση για την ακεραιότητα της συλλογικής και της ατομικής αξιοπρέπειας.

* Το clawback είναι ένα οριζόντιο μέτρο το οποίο εισήχθη το 2012, ως ένας μηχανισμός αυτόματων επιστροφών χρημάτων από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον ΕΟΠΥΥ, ο οποίος ενεργοποιείται, ως δικλείδα ασφαλείας, αν τα όρια που έχουν τεθεί ως προς τη φαρμακευτική δαπάνη ξεπεραστούν. Η ενεργοποίηση του clawback, παρά τις συνεχείς μειώσεις τιμών, αποδεικνύει την έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού και τις αποσπασματικές προσεγγίσεις της πολιτικής ηγεσίας, καθώς μόνο οι εταιρείες καλούνται να καταβάλουν το σύνολο του ποσού της υπέρβασης.

Με απλές διορθωτικές κινήσεις, η Ελλάδα θα κατορθώσει να διατηρήσει μία περίοπτη θέση στην Ευρώπη και στο πεδίο της υγείας